

17. аранець В.Г. Рефлекси індоєвропейського *k^m- в слов'янських мовах // Слов'янський збірник. Випуск I. – Одеса: вид.-во ОДУ, 1996. – С. 79–83.
18. Тищенко К. Асиміляція середньовічних меншин до української мовної спільноти / К. Тищенко // Український глотогенез : матеріали Міжнародної наукової конференції [відп. ред. В. М. Мойсієнко]. – Житомир: Полісся, 2015. – С. 38–67.
19. Туманян Э.Г. Структура индоевропейских имен в армянском языке. Опыт реконструкции / Э.Г. Туманян. – М., 1978. – 369 с.
20. Шафарик П.Й. Славянские древности [пер. с чеш.] / П.Й. Шафарик. Т. II, кн. III. – М., 1848.
21. Шелухин С. Україна – назва нашої землі з найдавніших часів / С. Шелухин. – Прага, 1936 / репринтне видання. – Дрогобич: Бескид, 1992. – 117 с.
22. Шрадер О. Индоевропейцы [пер. с нем. Ф.И. Павлова] / Отто Шрадер. – [изд. 3-е]. – М.: Едиториал УРСС, 2010. – 216 с.
23. Bieleckij A.A. Akzentologische Voraussetzungen der Theorie der indoeuropäischen Wurzeln / A.A. Bieleckij // Aktuelle Probleme der gegenwärtigen Germanistik. – Verlag der Kiewer Universität, 1975. – S. 10–28.
24. Duden. Bd. 7. Etymologie. Herkunftswörterbuch der deutschen Sprache. – Mannheim – Wien – Zürich, 1963. – 816 S.
25. Nippert E. Die Uckermark. Zur Geschichte einer deutschen Landschaft / Erwin Nippert. - Brandenburg, 1996. – 174 S.
26. Pokorny J. An Etymological Dictionary of the Proto-Indo-European Language / J. Pokorny. – Revised and Published by the Dnglu Association, 2007. – 3441 p.
27. Skeat W. An etymological dictionary of the English language / W. Skeat. – Oxford, 1983. – 780 p.

В. Г. Таранец. Укры – предки украинцев. – Стаття.

Анотація. В статті розглянуто етимологію слова українці з позицій його древнього морфемного складу, що дозволило встановити вихідне префіксально-корневе утворення *uker-. Ця форма ототожнюється з славянським племенем укря, широко відомим серед західних славян. Наступний аналіз терміна *uker привів до виділення префікса u- (із іє. *au-) ‘далеко’ і корня *ker- ‘люди; земля’, що в цілому свідчить про первинне ‘горні люди (пастухи), горяне’, постулюючих на території Карпат.

Ключові слова: етимологія, українці, морфемний склад слова, укря, семантика *uker.

Valentyn V.Taranets. Ukrs – Forefathers of Ukrainians. – Article.

Summary. The article focuses on the etymology of the word Ukrainians from the viewpoint of its ancient morphemic structure, which enabled us to recreate the initial prefixal root element *uker-. This form is associated with the Slavic tribe Ukrs, well known among the western Slavs. The further analysis of the term *uker brought about to the differentiation between the prefix u- (from IE *au-) “far away” and the root *ker- “people, land”, which refers to the primordial “upland tribes, shepherds”, which are believed to inhabit the Carpathian mountains.

Key words: etymology, Ukrainians, morphemic structure, Ukrs, semantics of *uker.

УДК 378.147

І.І. Телев'як,
старший викладач,
Київський національний університет технологій та дизайну,
м. Київ, Україна

“ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС” – НОВИЙ КРОК У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Анотація. Стаття демонструє необхідність нових методів і технологій викладацької діяльності, які б були адекватні сучасним тенденціям і вимогам, і пропонує розглянути технологію змішаного

навчання, як один з нових ефективних методів викладання, яку б можна було застосовувати у поєднанні з традиційними для формування оптимальних підходів до навчання.

Ключові слова: освіта, методи та технології викладацької діяльності, змішане навчання, “перевернутий клас”.

XXI століття – це століття нових технологій і інформації. Нові технології проникають в усі сфери людського життя і освіта не виключення. Сьогодні неможливо уявити заняття без технічних засобів і без використання інтернету. Але враховуючи темп всіх змін, які відбуваються в різних сферах нашого життя і значний науково-технічний розвиток сучасного суспільства, нарізла необхідність у нових методах і технологіях викладацької діяльності, які б були адекватні сучасним тенденціям і вимогам. Відомий американський філософ і педагог, Джон Дьюї сказав: “Ми залишаємо дітей без майбутнього, якщо продовжуємо навчати їх сьогодні так, як навчали цьому вчора”[1, с. 307].

Викладачі та вчителі різних предметів у різних країнах зрозуміли, що традиційна модель викладання не працює. Студенти і учні стають пасивними, цікавість до навчання пропадає.

Чому так трапилось? В чому причина? Причина – в перевантаженні інформацією і в переоцінці цінностей. Якщо раніше знання потрібно було добути, а для цього гарно попрацювати, то зараз вони легко доступні. Варто клацнути клавішею комп’ютера і у вас все є. А оскільки за знання не потрібно боротись, вони обезцінілись.

Сучасне молоде покоління плаває в нескінченних потоках інформації, не докладаючи особливих зусиль для її аналізу і оцінки. Як стверджують статистичні дослідження, 60% випускників шкіл не вміють самостійно працювати з інформацією. Це створює значні проблеми під час навчання у ВУЗі, оскільки кількість годин відведених на самостійну роботу студентів, порівнюючи з аудиторними годинами, з кожним роком збільшуються.

Яка ж повинна бути освіта? Перш за все така, яка б дала молодим людям роботу після закінчення ВУЗу.

Саме тому у викладацькій діяльності потрібно застосовувати нові технології так, щоб освіта, яку сподіваються отримати молоді люди, підготувала їх до роботи, дала економічну незалежність, дозволила їм жити у відповідній спільноті, культурно різноманітному, швидкозмінному суспільстві.

Сучасна освіта направлена на пошук нових ефективних методів викладання, які б можна було застосовувати у поєднанні з традиційними для формування оптимальних підходів до навчання з врахуванням сучасних особливостей освітнього простору і для досягнення максимально бажаного результату.

Технологія змішаного навчання (blended learning) – один з таких підходів до сучасного навчання, який дозволяє викладачу повністю реалізувати себе, використовуючи необмежений арсенал методів, методик і засобів, щоб якомога більше покращувати та розширювати можливості для навчання студентів у XXI столітті. Термін blended learning здебільшого стосується досвіду поєднання в навчальному процесі технологій комп’ютерного навчання з традиційними аудиторними (face-to-face) заняттями та методиками [2, с. 109]. Часто інструментарій blended learning включає в себе під’єднану до інтернету навчальну аудиторію, обладнану сучасними мультимедійними та цифровими засобами, в яких присутність і викладача, і студентів – обов’язкова.

Змішане навчання стає все більш популярне. Воно виникло більше 10 років і прийшло до нас із Сполучених Штатів і Європи. Змішане навчання дозволяє взяти сильні сторони традиційного і електронного навчання і відкинути слабкі. Сильні сторони традиційного навчання – це живе спілкування і спонтанність у взаємовідношенні викладача і студента, слабка сторона – це пасивність студента, неможливість дати зворотній зв’язок кожному студенту. В електронному навчанні сильними сторонами є індивідуалізація, гнучкість, можливість вибору темпу навчання, а слабкою стороною є відсутність емоційної складової, нема живого спілкування. В основу технологій змішаного навчання лягло поєднання переваг кожної з вищезгаданих форм.

В процесі розвитку та вдосконалення змішаного навчання з'явилися нові терміни такі як “перевернутий клас” (flipped classroom) і “навчання навпаки” (flip teaching), які, практично, є варіантами змішаного навчання.

Ідея “перевернутого класу” з'явилась майже одночасно у декількох вчителів. Один з них – американський емігрант, вчитель математики Салман Хан, до якого звернулись родичі з проханням допомогти з рішенням математичних задач. Оскільки пояснювати потрібно було на відстані, Хан, після певних міркувань, записав рішення задач у вигляді невеликих відеороликів і переслав їх через інтернет. Декілька відеороликів він виклав у мережу. Це викликало бум. Учням і їх батькам, які побачили ці ролики, настільки сподобались короткі, легкозрозумілі рішення та пояснення, що вони знов і знов звертались до нього з проханнями допомогти з іншими шкільними проблемами. В цих відеороликах вони знайшли те, чого не змогли отримати під час традиційного шкільного навчання: короткі, легкозрозумілі пояснення, які можна переглядати в будь-який час.

Салман Хан об'єднався з кількома іншими однодумцями і вони створили Академію Хана, основною діяльністю якої було створення і запис відеороликів для різних шкільних предметів і тем.

Аналізуючи роботу своєї Академії, Хан сказав, що потрібно перевернути процес навчання. Лекція повинна підтримувати навчання, а не бути його центральним елементом. Традиційно, у нас основна форма навчання – це лекція, яка триває пару чи більше, і на якій все ще можна побачити похмурі обличчя студентів, які монотонно конспектують, особливо не вникаючи в зміст почутого. А практичні завдання студенти повинні були виконувати вдома. Хан же стверджує, що лекція не повинна займати 95% навчального процесу, а клас повинен бути місцем активної взаємодії, а не пасивною подією. Він пропонує перейти від ідеї “практичні завдання виконуйте вдома”, до ідеї: “давайте робити їх разом з викладачем”. В цьому випадку викладач виступає не в ролі контролера чи урокодавця, а в ролі організатора навчання, консультанта, співучасника творчого процесу.

Майже одночасно з Ханом в школі Woodland Park два вчителі хімії Аарон Семс і Джонатан Бергман прийшли до висновку, що завдяки поясненню теорії на уроці, їм не вистачає часу на хімічні досліди. Вони вирішили записати приклад хімічної лабораторної роботи на коротке відео, в якому показали саму теорію, і завдяки цьому отримали додатковий час для проведення хімічних дослідів та більш детального відпрацювання навчального матеріалу на уроці. Після успішного впровадження нової ідеї на своїх уроках, вони назвали цей метод “перевернутим класом” (flipped classroom), оскільки все, що раніше виконувалось в класі, в даному випадку, виконувалось вдома і навпаки.

Узагальнюючи результати своїх експериментів вони прийшли до висновку, що присутність викладача на занятті дуже важлива для студентів для того, щоб отримати відповідь на неоднозначне питання або для допомоги при виконанні складного завдання, але присутність викладача зовсім не обов'язкова для їх ознайомлення з текстом лекції або для перегляду інформації[3, с. 28]. В такому випадку завдання, яке стоїть перед викладачем на занятті, не в тому, щоб викласти суть теми, а акцентувати увагу студентів на основних або складних моментах і активізувати процес практичної пізнавальної діяльності.

Технологія перевернутого класу була започаткована для шкільного навчання і для певних предметів. Але можливість сучасного інтернет простору практично безмежна. Розвиток потужних мобільних пристроїв пропонує широкий вибір освітніх ресурсів і можливість використовувати їх в зручному місці і в зручний час. Тому досить швидко технологія перевернутого класу охопила всю шкільну сферу, а згодом успішно проникла у ВУЗи.

Не існує єдиної моделі перевернутого навчання, так само як і не існує певного напрямку діяльності для її використання. Але поняття перевернутого навчання не синонімічне відеонавчанню онлайн. В перевернутому навчанні особливе значення має взаємодія викладача і студента і осмис-

лений підхід до запропонованих завдань в процесі живого спілкування. Перевернуте навчання не має на увазі заміну викладача відеотехнологіями і це не дистанційний вид навчання. Це не постійна робота студентів за комп'ютерами на аудиторних заняттях і не ізоляція студентів в процесі навчання.

Враховуючи все це, можна з впевненістю сказати, що метод перевернутого класу можна успішно використовувати при вивченні іноземних мов. Встановлено, що студенти, які під час вивчення іноземної мови мали досвід регулярної взаємодії з викладачем та іншими студентами через інтернет, демонстрували більш високі результати. Спільна робота студентів в групі, обмін інформацією з використанням різних джерел, застосування для навчання комп'ютерів і мережі інтернет з її безмежними можливостями і доступність аутентичних матеріалів – все це дає студентам відчуття свободи та задоволення від автономної роботи. Результат такої роботи – це багатий арсенал знань, які потрібні під час вивчення іноземних мов.

Метод перевернутого класу можна успішно використовувати під час вивчення граматики, під час роботи з текстами, фільмами іноземною мовою, перед аудіюванням. Заздалегідь студентам потрібно дати посилання на відео з поясненням і вправами для попередньої роботи з новою лексикою та граматичними структурами. Можна використовувати вже готовий матеріал з інтернету. Після такої попередньої підготовки, в класі студенти вже будуть активними учасниками навчального процесу.

Таким чином, технологія перевернутого навчання має на увазі зміну ролі викладача. Стає можливим більш тісніша співпраця викладача і студента під час навчального процесу. Змінюється і роль студента. Він перестає бути пасивним учасником навчального процесу. Технологія дозволяє покласти відповідальність за знання студента на його власні плечі, таким чином надаючи йому стимул для подальшої творчості, направляючи процес навчання в русло практичного застосування отриманих знань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дьюи Д. Демократия и образование /Джон Дьюи [пер. с англ.]. – М.: Педагогика – Пресс, 2000. – 383 с.
2. Bonk C.J., Graham Ch.R. The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs / foreword by M.G. Moore, J. Cross. John Wiley & Sons Ltd., 2006. – 624 p.
3. Bergmann J., Sams A. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day. Co-published book: from ISTE and ASCD, 2012. – 112 p.

И.И. Телевяк. “Перевернутый класс” – новый шаг в процессе обучения. – Статья.

Аннотация. *Статья демонстрирует необходимость новых методов и технологий преподавательской деятельности, которые были бы адекватные современным тенденциям и требованиям, и предлагает рассмотреть технологию смешанного обучения, как один из новых эффективных методов преподавания, которую можно было бы применить вместе с традиционными для формирования оптимальных подходов к обучению.*

Ключевые слова: образование, методы и технологии преподавательской деятельности, смешанное обучение, “перевернутый класс”.

Iryna I. Televiak. “Flipped Classroom” as a New Step in the Learning Process. – Article.

Summary. *The article demonstrates the need for new methods and techniques of teaching that would be adequate to modern trends and requirements and offers to consider blended learning technology as one of the new effective teaching methods that could be used in conjunction with traditional approaches to create optimal learning.*

Key words: education, teaching methods and techniques, blended learning, “flipped classroom”.